

Áruházi SZVOREN Edina blues

Rádiót hoztak. Egy nő volt a gyerekével. A kisfiú nem látszott a pult mögött, csak a hangját hallottuk, ahogy a szájában cukrot zörget. Fölvettem a panasztevő adatait. A két másik lány felállt, hogy megnézze magának a kölyköt. Szeretnek smúzolni a szülőkkel. Körbementek, leguggoltak a gyerekekhez, amíg én előke-restem a füzetet. Nem hagyhatjuk elöl, ahogy a pecsétet meg a kulcsosomókat sem. Új füzetet kellett nyitni: hátramentem, a fiókokban turkáltam, közben megláttam annak az ügyfélnek a papírjait, aki meghalt a reklamációja másnapján, és rajtunk ragadt a páráztató gépe.

Visszaültem a pulthoz, a rádiós nő egyik keze az űrlapokon pihent. Sok gyűrű volt rajta, a csuklóján két-három eleve horpadtra tervezett karkötő. Itt az áruházban is látni ilyet, a külső standokon. Kilencedik kerület, Szobjeszki János utca, írtam. A nő áthajolt a pulton. Kijavított, mert az utca nevét rosszul írtam. Betűzte, de nem segített, mert olyan neveket talált ki a betűzéshez, amik szintén betűzésre szorultak volna. Szolyva, Indira, Keresztély, meg ilyenek, azt hittem, viccel. A lányok a háttérben kuncogtak. Mindegy, hol lakik, mondtam a nőnek. Nem fog levelet kapni, telefonon hívják. Erre ő felszegte a fejét. Nem büszkén, hanem meglepetten szegte fel.

Ideges voltam. Amikor megpróbáltam elképzelni, hogyan venném a számba a nő mellbimbóját, hogyan taszítana el, meg ilyenek, egy pontnál mindig elakadtam. Kizökkentett, hogy a gyerek hangosan zörgeti a cukrait, és a homlokom fölé néz, ahol a hajam kiritkult. Elraktam a rádiót a legkisebb konténerbe, a papírokhoz hozzácsiptettem a blokkot, aztán szépen lemásoltam mindent a gépen. Nem a nő kezébe adtam a paksamétát, hanem a pultra tettem, ahol korábban a keze volt. Előkerestem a pecsétet, közben próbáltam folytatni a képzelgésemet, de nem ment. A nő gyereke abba hagyta a drázsék zörgetését, elolvadhattak a szájában, vagy szétrágtá őket. Neked mi a betegséged, kérdezte tőlem, és közben megint a homlokom fölé nézett. A nő erre megragadta a gyerek kapucniját, és annál fogva rángatta el a pultról. Fura, mondták a lányok, de szerintem praktikus, nem kell lehajolni.

Amikor a nő a kisfiával elment, kivettem a rádiót a dobozból: bekapcsoltam, és működött. Egész délután azt hallgattuk a lányokkal, néha halkabban, néha hangosabban, aszerint, hogy ki tartózkodott a közelünkben. Ili néni volt a műszakvezető, lompos Ili néni. Észrevettük, hogy ez a rádió a hőmérsékletet is kijelzi, és lehet rajta időzónát váltani. Örültünk neki. A lányok addig nyomkodták, míg megjelent rajta, hogy Tokio.

Néztem a kiskonténert, ami kék, mint apám kocsija. A legnagyobb cseresznyeszínű, jó ránézni télen. A középső zöld, de kopott. A kerékkel ellátott tárlókat a szekrények előtt tartjuk, és mindennap keresztülesik rajtuk valaki — idegenek, más deszkektől valók, mikor nagyvizit után szomszédolni jönnek. Mi becsukott szemmel is tudnánk, hova ne lépünk, de a deszkben nem csukjuk be a szemünket sosem. A középső konténerből kimeredt egy roller nyaka, átraktam a cseresznyeszínűbe.

Nem lehetett összecukni, az volt a baja. Zó vette föl gyorsan, hatékonyan.

Alpinistákat hívtak, hogy a galambpiszkot levakarják az átrium üvegkupolájáról. Hétfőn kellett volna érkezniük, de nem jöttek sem kedden vagy szerdán, sem a következő héten. Hiába vártuk őket. Az alpinisták általában fiatal, nagy loboncú fiúk, a lázadás fényével a szemükben, mondták a többi lányok. Nekem a lázadás fénye mindegy, engem a lázadás csak akkor érdekel, ha csírájába fojtják. De az alpinistákat én is vártam, kíváncsi voltam rájuk.

Mondtam, hogy hozok langallót, kimegyek én. Az áruházi menü ehetetlen: reggelire mackósajtos zsemlét kapunk, vacsorára párizsisat. Általában Zó szokta intézni az ebédet, de aznap továbbképzésre küldték a Salgótarjáni úti épületbe. Kérdeztem a lányokat, mit kérnek. A langallósoknak háromféle langallójuk van: fokhagymás-tejfölös, májpástétomos meg kapros-túrós, ami édes. Korábban csak kétféle volt, de Zó rábeszélte a tulajt, hogy bővítsa a kínálatot. Zóra hallgatnak az emberek, kedvelik a színes pulóverei miatt. A reklamációkat meg úgy hívja, *gyerek-láma*. Amúgy a teszta rossz, de a feltétek mind finomak. Én változtatni szoktam a langallófajtákat, a többiek sorsolnak. A másik két lány szeret a langalló körüli dolgokkal bohóckodni, legtöbbször a nevét is több l-lel ejtik, mint kellene. Néha ők mondják be Zónak, hogy mit ettem előző nap, jobban emlékeznek rá, mint én magam. Foki! Vagy mondjuk, májas! Ha meg tudnám jegyezni, hogy legutóbb melyiket ettem, akkor a pihenőnapjaim miatt mindegyik feltét csak kéthetente kerülne sorra. Zó sosem emlékszik. Ez egy képesség, hülyéskednek a lányok. Van néhány gyógyszer, ami kikezdhetheti a rövidtávú memóriát.

Nagy sor állt. Van, aki csak a langallóért jön, az áruházba be se megy. A környékbeli munkások is itt szoktak enni, mert nem olyan drága. Egyszer apám is vett langallót, mikor meglátogatott az áruházban. Hiába tiltakoztam, bejött. Kíváncsi voltam, milyen vagy, amikor dolgozol, monda. Haragudtam rá, hogy megszegte a megállapodásunkat, idegesített, hogy gumírozott szélű kék nejlonpapucsban csoszog a deszkek között. Megbeszélünk valamit, apám úgy csinál, mintha értene, aztán semmibe veszi az egészet.

Ácsorgás közben észrevettem, hogy jobb oldalt megdőlt a büfékocsi. A langallósok folyton a kocsival piszmognak, mert hol a falépcső tűnik el, hol az áramkörök áznak be. Most az egyik támaszték görbült meg a kocsi alatt. Már volt ilyen egyébként, Zó mesélte. A korong, ami a nyomást oszlatja el, megrepedt, és levált arról a fémről. Odahajoltam. Lepiszkáltam a korongot a menetes támasztékról, amikor pedig sorra kerültem, a pénzzel együtt azt is kitettem a pultra. A langallós fiú a szakállába törölte a zsírt, tenyerébe söpörte a pénzt, és mikor észrevette a korongot, a vásárlói füle hallatára káromkodott egyet. Nekünk ilyet nem lehet, a deszkben erre oda kell figyelni. A szakállas mokus kiszolgált, odaadta a langallóimat, aztán kirúgta az ajtót. Amíg

a kocsi mellett guggolt, a szakálla rálógott a combjára, a sor pedig szépen felhízott az áruház ajtajáig. Abban a szakállban minden volt már, hagymadarabok, cigarettahamu, föld. Kiléptem. A három langalló égette a kezem. Menetes, támasztókorongos fémet egyébként az áruház barkácsosztályán is kapni. Úgy hívják, palm, azaz tenyér. A szerszámokat és barkácsárukat emberi testrészekről nevezik el. A fémszerelvények céduláján az áll, hogy könyök, nyak, fül, agy. A tárgyakat emberekről, az embereket szentekről vagy istenekről nevezik el, mondta apám, mikor a kosijában ültem. Elfelejtette, hogy ezt már korábban is mondta.

A lányok neve Gabi. Eleinte zavarta őket, hogy ugyanaz a nevük, de aztán összebarátkoztak, és van, hogy együtt lógnak, együtt szöknék el inni. Engem nem hívnak sosem, és Zót sem. A jelenlétükben, főképp, ha hozzám beszélnek, újabban úgy tartom a nyakam, ahogyan az a rádiós nő, aki a gyereket a kapucnijánál fogva vezette. Mi legyen a páráztató géppel, kérdezik Zót a lányok, amikor épp itt van, nem a Salgótarjáni úton, nem a langallósoknál, és nem is a pihenőnapját tölti. Zó megvonja a vállát, de aztán előkeresi a halott vásárló papírjait, és gondterhelt arccal átlapozza a páráztató gép dokumentációját. Néha elküld, hogy hozzam át a szomszéd deszkből az ötven oldalas szabályzatot, hátha kiderül belőle, mit kell ilyenkor csinálni. Vagy ő megy át érte. Nevetve mondja: szeretek föl-alá sietni a deszkek között, szeretem, ha az áruház kövén hangosan kopog a cipőm. Ez ugyanaz a mosoly, amivel gyerekklámázni szokott.

Zót eredetileg Zoltánnak hívják, de nem szereti a nevét, mert török eredetű. A névkártyájára is a becenevét íratta. Kevés dolog van, amit ne tudna elintézni nekünk vagy magának. Jó a humora. Protestánsok törnek a várba, és a császár alattvalóit kidobják az ablakon — elég, ha ennyit mond, már nevetünk. Az iskolai tananyag hatályát veszítette, mióta itt vagyunk, a történelem, így mondja, véget ért. A matematikatanárok zsírosra fogdosott törzsvásárlói kártyáját meg kell lehelgetni, a munkaköpennyel tisztára törölni, mert nem olvassa a gép. Elveszett, erélytelen emberek, mondjuk mindannyian.

Volt, hogy a gyermekmegőrző bejáratánál rendőrök ácsorogtak. Nadrágjukat lehúzta a fegyver, a sokkoló, az övre akasztott ellenzős sapka. A gyermekmegőrző egy szivacs-törmelékkal színültig töltött medence, amiben áruházi alkalmazottak felügyelete alatt tölthetik el az időt a vásárlók gyerekei. Ha a szülők felmutatják a pénztári blokkot, ingyenes. A gyerekek fölmásznak a kötélhálóra, és szétárt karokkal a színes szivacsstengerbe vetik magukat. Szétárt karokkal, háttal, magzatpózba rándulva vagy fejfelé előre ugranak, aztán pingvinjárással evickélnek ki a partra. Nyaranta Ili néni unokáit és más dolgozók gyerekeit is látni, ahogy a szaltózást próbálgatják. A szülők beleegyező nyilatkozatot töltenek ki, mielőtt gyereküket az áruház gondjaira bíznák, az áruház pedig garantálja, hogy a gyerekfelügyelők szakirányú, vagy legalább pedagógiai asszisztensi képesítéssel rendelkeznek, és könnyedén kezelni tudják a gyerekek közti nézeteltéréseket. A

gyermekmegőrzőt határoló üvegfalat állatfigurákkal és barátságos mondatokkal ragasztgatta tele a dekorációs háromfős csapata. A mondatok a szülőknek, az állatfigurák a gyerekeknek szólnak. A dekorációs tagjai lármás fém létrával járják az áruházat. Jó előre halljuk, ha közelednek.

Ezúttal egy hétéves kisfiú szenvedett balesetet. A szülei másfél órát időztek az idényárak osztályán: felfújható gumicsónakot kerestek, de elvonta a figyelmüket az áruház sátorkínálata. A rendőrök jegyzőkönyvet vettek föl a balesetről. Kikérdezték a gyerekfelügyelőt, aki a játékosztályon és a megőrzőben felváltva teljesít szolgálatot. Kiderült, hogy a kisfiúnak eltört az orrcsontja, és felrepedt a szemhéja is. A szülők feljelentést tettek, mert a kötélháló szerintük életveszélyes: állítólag túl picik rajta a lukak. A kisfiú lábára az ugrás pillanatában ráhurkolódott a kötél, a feje pedig tehetetlenül a medence falába verődött. Az áruházi gyerekfelügyelő csak segítséggel tudta kiszabadítani a fejfelé lógó gyereket. Ketten szoktak lenni, de most egyedül volt.

Zárás előtt megnéztem magamnak az idényárakat. Bemásztam az egyik családi sátorba, aminek a szélfogóját ívelt sátorcölöp peckelte fel. Behúztam a cipzárat, hanyatt feküdtem a felfújható matracon. A sátorponyva zöldre festette a fényeket. Ahogy lecsuktam a szemem, az áruházi zsidobongás nem sokban különbözött a vízparti morajtól vagy a beteghordó liftek előtt várakozó látogatók örökös sutyorgásától. Elaludtam. Ha Zó nem talál rám, talán még a műszakzárás is lekésem. Azt mondta, hosszan rázogatótt, fáradhatatlanul mondogatta a nevem. Már azt hitte, bajom esett, és szólni kell a MET-nek. Őket senki sem szereti.

Mérleget hoztak, ott feküdt a széken. Egy ötven körüli férfi. A mérleget a felesége születésnapjára szánta, de nem tudták rajta betáplálni a szénhidrátokat. A mérleget átraktam a pultra. Zó foglalkozott a férfival, az adatait bejegyezte a megfelelő rubrikákba. Ő ír a leggyorsabban közülnök, aztán én, aztán az egyik Gabi, végül a másik. Őt néha elfogja a remegés, rájön a cidri. Zó mindig kipróbálja az árut, amit visszahoznak. Többször előfordult, hogy a termék azért működött hibásan, mert a vásárló rosszul üzemelte be. Zó elemet cserélt, ahogy kell, aztán megállapította, hogy a mérleg valóban nem menti el a betáplált értékeket. Ráadásul a digitális kijelző egyik csapocskája kialudt, ezért a gramm g betűje egy akasztófának látszik. A pasas nem volt vevő Zó humorára. A feleségem cukorbeteg, monda. A lányok ezalatt a kis kék dobozban kerestek valamit, én meg a régebbi papírokat szortíroztam: szét kellett válogatnom az elfogadott reklamációkat meg a visszautasítottakat. Közben próbáltam koncentrálni. Elképzeltem, hogyan hajtana az uralma alá a mérleges férfi. Dühös lenne-e, hogy nem hagyom, vagy kinevetné az erőlködésemet. Játékszer lennék a kezében.

Ahogy Zó a mérleget visszazaszukolta a dobozba, a karton fölsértette a kézfejét. Zó szép gyapjúpulóverekben dolgozik, nem formaruhában, mint a többiek. Nem szereti a kitérdelt macskanadrágokat, szerinte nem valami férfias. A pulóvereit Zó

itt szerzi be az áruházban. Majdnem teljesen egyformák, csak a színük különbözik. Nem várja meg, hogy kibolyhosodjanak, még éppen időben vásárol egy másikat. Eleinte nem ismerte be, hogy mind itteni áru, de a másik két lány kihúzta belőle. Ezek mind May's Hoone-pulóverek!, mondták, márpedig May's Hoone-t nem árulnak máshol. Egy halvány, kékes árnyalatú körpecsét a márkajelzés, egymásnak döntött M és H betűkkel.

A mérleges férfi elment. Zó egy zsebkendővel letörölte a kézfejét, és lopva megnézte a pulóverét, nem lett-e véres. Kékben volt aznap, kerek nyakúban, amelyet tavaly apámnak is vettem. Apám örült a pulóvernek, ahogy mondja, végtelen családi összejöveteleken hordja. Zó rám szóta a papírokat. A mérleget a középső konténerbe tette, mert szerinte egy konyhai mérleg közepes méretű áru. Rossz érzés, ha nem értünk egyet.

Délután a lányok átállították a rádiós órát Kijevre. Nem tudom, mikor csinálták, egész nap ott voltam velük. Mindenesetre tévedésből egy órával előbb indultam haza. Furcsa, hogy Zó sem figyelmeztetett. Otthon jöttem rá, mennyi az idő, és csak hétfőn láttam meg a rádiós kijelzőn, hogy Kijeven áll, GT+2. Korábban minden tréfát közösen ötlöttünk ki. Apám nem értette, mi bajom, de beígért egy féktelen száguldozást. Egész hétvégén otthon voltam, sehova nem mentem. Apám mindenfélét főzött, de alig éreztem ízeket. Néha rajtakaptam, hogy lopva a homlokom fölé néz. Próbáltam eltitkolni, hogy hányingerem van, de apám mindehova követett, ha bevonultam a fürdőszobába, tudtam, hogy hallgatózik. Fölvívtam a volt osztálytársaimat, apám nővérét, de az áruházról hallgattam. Úgy viselkedtünk apámmal azon a hétvégén, mintha munkanélküli volnék.

Van néhány furcsa dolog az idővel. Korábban például lángosos működött a langallósok helyén. Lompos Ili néni meg Zó is mesélte, hogy a lángos finom volt, de közepén, ahova a legtöbb tejfölt kenték, vagy ahol összegyűlt a fokhagymás olaj, olyan vékonyra húzták a tésztát, hogy átszakadt. Ráment minden a formaruhára. Placcs, mondta Ili néni.

A langallós fiúnak korábban körszakálla volt, és nem favágósakálla. A bajuszt két vékonyra nyírt szőrsáv kötötte össze a szakállal, mintha a szakáll a bajuszon lógna. Ha a vásárló azt mondja, máj, mert májas langallót rendel, a langallós fiú rávágja, hogy homály.

Zó mesél ilyeneket, mert ő — több megszakítással — évek óta az áruházban dolgozik. Nagy karrier vár rá, mondják a többiek. Nekünk Zó megsúgta, hogy idővel igazgató akar lenni. Az egész áruház vezérigazgatója. Hisszük is, meg nem is, hogy sikerülni fog. Ami mellette szól: Zónak acélból van az akarata. Ami ellene: léteznek az övénél acélosabb akaratok is. Nekem meg a két Gabinak nincsenek ambícióink, mi egyszerűen szeretnénk itt maradni még egy darabig.

Egy apróság, ami zavar: ha én megyek langallóért, és éppen májas langallót rendelek, a szakállas fiú sosem mondja, hogy homály. Olyankor azt képzelem, hogy Zó csupán a mi szórakoztatásunkra talál ki ilyesmiket. Azért, hogy kedvet csináljon ne-

künk a munkához. Mert végül is a fizetésünk nem valami nagy. A munkakörülményeink nem romlanak, de nem is javulnak, a panasztevők pedig oda nem illő kérdésekkel hátráltatják az ügyintézés. Volt, hogy egy vásárló azt kérdezte tőlünk, hogyan érezzük magunkat. Nem értettük, mit akar, mert mi se kérdezzük, hogy vannak ők, ott a pult túloldalán. Zó azt mondja, hogy ez egy üzleti viszony, amiben nincs helye személyességnek.

Apám fölhívott a telekről. Zó vette föl. Vágott egy fintort, mikor kezembe nyomta a kagylót. Apa, megbeszéltük, hogy nem hívsz itt, mondtam. Ha beszélni akarsz, küldj SMS-t, és kimegyek a parkolói telefonhoz. Apám azt felelte, hogy ne haragudjak, nem bírta megállni. De Apa, ez nem pisilés, hogy ne tudd visszatartani. Erre viszont ő azt mondta: ez egy örület. Ilyen nincs, hogy egy apa nem látogathatja meg a gyereket, amikor beteg! Ebből elég, Apa. Letettem. Nem hiszem el, mondtam, ezt nem hiszem el. Fog be a szád, Apa, nem beteg vagyok, hanem dolgozom.

Elkéredzkedtem Zótól, hogy járnak egyet. Az autó-motorrészleg mindig néptelen, az árusorok közt sírni is lehet. A kame-raszobában ülőket nem ismerjük, azt gondolnak, amit akarnak. Felőlem azt is hihetik, hogy nehéz itt nekünk. A szomorúság meg a boldogtalanság azokon a fekete-fehér monitorokon nem megkülönböztethető.

Megérkeztek az alpinisták. Gabi mesélte, hogyan történt: a raktárból eresztették ki őket a tetőre. Karabinerekkel erősítették magukat egy biztos ponthoz, ami alulról nem látszott, hol van. Fölmásztak, aztán leereszkedtek, mint a pókok. Először befűjták az üveget valami sprével. Később spatulákkal kapargatták, a takarítók meg lesben álltak odalent az eszközeikkel. Állítólag két kiló guánó gyűlt össze a vedreikben. Bebizonyosodott, hogy az alpinisták loboncos fiúk, szemükben a lázadás fénye ég. Szomorú, hogy hamarosan újra ürülék borítja az átrium kupoláját, talán két hét sem telik bele. Egyre vastagabb, egyre összefüggőbb rétegben gyűlik majd fel az ürülék. Megszűri a fényt, a mennyezeti ledek nappal is égnek. A romlás mindig fokozatos, a javulás váratlan, átmenet nélküli, de ritka.

Egyedül voltam, amikor a bögrét hozták: Zó vezetői értekezleten ült, a lányok üzemorvosnál, a Salgótarjáni úti épületben. A munkaalkalmassági vizsgálat dögunalmas formáság. A lányok küldtek egy SMS-t, hogy tele van a csipkártyájuk az egészsel. Lógnak az emberről a vezetékek, csipog a gép, húsz kérdésre kell válaszolni. A látásvizsgálat egy komédia, az orvos ott sincs. Az asszisztens meg előre ikszeli be a válaszainkat. Mindenki tudja, mit kell mondani, hogy alkalmasnak találják.

Zsiráfós bögrét hoztak, aminek megrepedt a füle. Fölnéztem az ötvenoldalas szabályzatból: egy szemüveges férfi meg a várandós felesége állt a pult túloldalán. Odébb raktam a bögrét, mert pillanatok alatt összekeverednek a dolgok, ha a panaszos dönti el, minek hol a helye. A mi deszkünk a legnagyobb az egész áruházban, mégsem férünk a konténerektől, a

papíroktól. Mondtam, hogy mi bögrékkel nem foglalkozunk. A nő távolabb állt a pultról, a hasa nem engedte, hogy közelebb lépjen. Akármikor, akárhogyan repedt is meg a bögre, ez nem a mi reszortunk. A vásárlók ragaszkodtak hozzá, hogy vegyünk föl jegyzőkönyvet, és meg akarták várni a kollégámat, Gabit. Nem kérdeztem, melyiket. Fölvettem az adatokat, az áru alján található feliratot a hozzátartozó számmal együtt bevezettem a megfelelő rovatba. Wałbrzych Poland 8. Próbáltam húzni az időt, elképzelni, ahogy ezek ketten behálózna, behúzna a csöbe, de folyton közbeszóltak. Hason fekszem, egy párnázott asztalféleségen, amire alul tenyérnyi, kerek lyukat fúrtak. Középen. A nő a háttérből figyel, ahogy a férfi az asztallap nyílásában matat. A nő keze a hasán nyugszik. Rafináltak. Azt szeretnék rámbizonyítani, hogy a nemi izgalom egy elháríthatatlan, leküzdhetetlen reakció, ami az emberre szégyent hozhat — idáig jutottam, amikor a férfi megzavart. Azt szerette volna tudni, hol található az üzemorvosi rendelő. Mondtam, hogy a munkatársaimról nem adhatok ki információt. Erre a férfi áthajolt a pulton, lehalkította a hangját. Mi a Gabi szülei vagyunk, hát nem emlékszel? Hátrahőköltem: hogyan emlékeznék. Ezek, gondoltam, notórius panasztevők. Azért vásárolnak, hogy visszavihessék, amit vettek. És tegeznek. Zó, aki a bölcsészkart hagyta ott az áruházért, az ilyenekre azt szokta mondani, hogy kverulánsok. Aztán a házaspár elment, hogy bepanaszoljanak Ili néninél. Lompos Ili néni a vásárlókat és a munkavállalókat is megérti, képes egyszerre több szempontot mérlegelni. Ez egy ösztön. A várandós nő sírt, azt hiszem, a férfi pedig megpróbálta a csomagjaival eltakarni a lábát. Úgy tettem, mintha nem venném észre rajta a kék nejlonpapucsot.

A bögrét elhelyeztem a legkisebb konténerben. Aztán visszatettem az asztalra. A lányok megérkeztek a vizsgálatról, átnézték a papírokat. El vagytok csigázva, mondtam, a legfárasztóbb a semmittevés. A csütörtöki leadásig a zsírúfos bögréből ittuk a teát, ez persze nem szabályos. Csütörtökre esik az elszámolás. Olyankor mind a négyen hátravonulunk a konténerünkkel, a felgyült papírjainkkal, a lázlapokkal, a füzetekkel — a cseresznyeszínű konténer csak gurítani lehet, olyan nagy. Csütörtök: Zó segít gurítani. A cseresznye színű tárló egyik kereke kicsit félrehord, mellé kell állni vonulás közben. Lábbal kell terelgetni, ha megindulna balra, a polcok felé. Csütörtök: Zó is feszült. Nem mondja, de látjuk. Próbáljuk könnyen venni, de a páráztató gép miatt jócskán van félnivalónk. Mit csinálunk, ha megjelennek az örökösök? Hiába bújjuk az ötvenoldalas szabályzatot, egyetlen paragrafus sem számol a panasztevő halálával. Csütörtök: meg kell válnunk a szabálytalanul használatba vett tárgyaktól. Visszarakjuk a tárlókba a rádiót, a bepárasodott kijelzőjű okosórát, a rollert. Néhány napig rollerrel jártunk végére, mivel a mosdók 400 méterre vannak a deszktól. Egy pisilés oda-vissza kis híján egy kilométer. Csütörtök: Gabi, mondom, a bögre. Gabi elmossa a zsírúfos bögrét, és visszarakja a kis kék konténerbe, az apróságok közé. A várandós nő könnyeiről nem tud.

Néha attól félek, hogy Zót áthelyezhetik. A mosdóban fültanúja voltam egy beszélgetésnek, amiben Zó vezetői képességeit méltatták. Milyen erős! Milyen fegyelmezett! Azt is mondták, hogy a fájdalomokat zokszó nélkül tűri. Nem szóltam senkinek, de lehet, hogy a többiek is félnek.

Néztem: kék kocsi szürke homokágyon, a langallósok mögötti beépítetlen területen. Apám kocsija. Ebéd után Zó elengedett. Le se vettem a formaruhát, ki se bújtam a papucsból. Apám lemosatta a kocsit, kiporszívózta a kárpitot, felszámolta az ülések alatti csatateret. Én kértem arra, hogy ne jöjjön közelebb. Pusztadtunk. Jó illat volt, gumiszag, a pótkerék szaga. Az áruházban mindent mániákusan fertőtlenítenek, rögeszméjük a tisztaság. Nincs más szag, csak a fertőtlenítőé. A végében és az élelmi-szerraktárban falra szerelhető, szenzoros tubusokban áll a fertőtlenítő folyadék. Ha alátartjuk a kezünket, az áttetsző zseléből borsónyi adagot köp a tenyerünkbe. Aki sokat használja, annak az etanoltól kiszárad a bőre. Ha kiszárad, felrepedezik — a repedezett felhám pedig különösen fogékony a kórokozókra.

Apám fölfedezett egy elhagyott utat nem messze az áruháztól. Egy kétsávos, tűrhető állapotú út ezer méter hosszú, nyílegyenes szakasza. Rövidebb, mint az áruház leghosszabb fala, mondtam apámnak. Az út menti bokrok tövében felhasadt sirtes zsákok hevertek, bútorroncsok, téglatörmelék. Van néhány veszélyesebb kátyú, mondta apám. Majd megköszönd, válaszoltam. Apám rálépett a gázra, és a kocsi felgyorsult kilencvenig. Be vagy sózva, mi, kérdezte, de nem válaszoltam. Láttam, hogy a menetszél meglegyinti a sirtes zsákokból kilógó rongyokat. Gyorsabban, Apa. Gyorsabban gyorsulj. Megfordultunk egy mezei lehajtónál, és apám megint rálépett a gázra. Belelapultam az ülésbe, mint bordaterpesz a sebbe, amit előző nap Gabi regisztrált. Le akartam tekerni az ablakot, de apám nem engedte. Megfázol, mondta. Időnként oldalra fordította a fejét, az út helyett az arcomat figyelte. Nyomd a gázt, mondtam, ő pedig fölgyorsított százig. Nem elég, Apa. És ne nézd az arcomat közben, ezt úgy utálok. Harmadszor, negyedszer, ötödször is ráfordultunk az útra. Apa, a fenébe, nyomd a gázt! Félúton, az egyenes útszakasz közepe táján hirtelen rátapostam a jobb lábára a gázpedál felett. Sajnos elvesztettem a türelmemet.

A kanyarban apám félrehúzódott, megállt. A kezébe fogta a kezem, és azt mondta: Ha még egyszer ilyet csinálsz, mondta, nincs több féktelen száguldozás. Uralkodott magán, nem emelte föl a hangját, csak elmondta, amit akart. Elmondta a véleményét. Ne élj vissza a helyzetteddel, tette hozzá, ne használj ki a járulékos előnyöket. Még sosem mondott ilyet. Apa, nekem helyzetem van? Nekem csak munkahelyem van, ahogy mindenki másnak. Visszafuvarozott az áruházhoz. Nem nagyon beszélünk. Könnyek ültek a szememben, a cipőjén meg ott volt a lábnyomom. Igazából én is majdnem sírtam. Az a baj, Apa, hogy a száguldás sosem féktelen, azt csak úgy mondjuk, mondtam.

Van, hogy új munkatársat kapunk. Átmenetileg. Egyszer jött egy égimeszelő. Lógott rajta a karja, a bőrén átütöttek az erek. Rögtrőn láttuk, hogy az új lány nem fogja sokáig húzni nálunk, nem ide való. Az arcára volt írva. Kelletlenül ült az asztalhoz, kelletlenül nyitotta ki a füzetet. Érettségi előtt állt, de a szülei azt akarták, hogy mihamarabb munkába álljon. Az érettségit később is leteheti egy esti iskolában. Irigyelt minket. Zó egyszer meglátta a lányt az ebédszünetben: a gyermekmegőrző üvegfalánál ólalkodott, és a szivacsmedencébe ugráló gyerekeket figyelte. Korábban a két Gabi is sokat járt oda, de aztán lehiggadtak. Most már eszük ágában sincs feladni a deszket egy visongó gyerekekkel teli szivacsmedencéért, ami balesetveszélyes.

Én tanítottam be az új lányt. Körbevezettem az áruházban. Mutattam, hol lehet dohányozni, hol tartjuk a pecsétnyomót. Mutattam az átrium üvegén átszűrődő sejtelmes fényeket. Zavart a kelletlensége. A háta mögött néha összenéztünk a két Gabival. Eléltettem egy üres füzetet, kértem, hogy töltsse ki az oszlopok fejrészét. Ügyelj a lakcímoszlop szélességére, mondtam. Amíg a táblázat fejlécével bajlódott, elképzeltem, ahogy azzal a csontos, venyige karjával átölel. Karnyújtásnyira tőlünk, mondjuk, a történelemkönyve, negyedikes. Hátulról tart, a gólyalábaival szétválasztja a lábamat. Kelletlenül vetkőzött, kelletlenül keresi a kisajkak közt a nedvességet, a szemé neuroblasztómásan kidülled. Mocorogni kezdek, sóhajtozni, de az égimeszelő lefog. Úgy néz a duzzadt szemével, mintha egy ritka rovar vonaglana az ujjai közt. Zó munka után félrehívott, és figyelmeztetett, hogy nem vagyok elég figyelmes. Te is voltál kezdő, mondta.

Az égimeszelő szülei a nyakunkra jártak. Az anya is égimeszelő volt, csak húsosabb. Volt, hogy az újságos részlegről lesték őt, egy állvány mögül, volt, hogy odasomfordáltak a deszkhez, és megtevesztésképp beálltak a panaszosok közé. Amikor sorra kerültek, termoszt vettek elő, meg húslevessel teli befőttes üveget. Szalvétába bugyolált rántott hússal pakolták tele a pultot. Vaskos könyveket hoztak, hogy az égimeszelőnek legyen mivel elütni az időt. Újabb tankönyveket. Az isten szerelmére, mondta az egyik Gabi, ez egy munkahely. Az új lány nem evett langallót, nem szerette. Ehetetlen bodag, mondta. Amíg Zó kiugrott a langallósokhoz, ő elszaladt egy fonnyadt sonkás-tojásos szendvicser. Munkatársi kedvemmel vette, bent az áruházban. Azt hitte, nem látjuk, hogy a sonka megrághatatlan héját titokban a markába köpi.

Az égimeszelőnek három hónapig tartott az áruházi pályafutása. Egyik napról a másikra eltűnt, el se búcsúzott. Ili néni mesélte, hogy Kerepesre került, és alapjában véve nincs rossz dolga. Sokat gondolkodtam azon, hogy alapjában véve. A szövegkiemelőjét meg itt felejtette nálunk. Az égimeszelő sárga filccel húzkodta alá a fontosabb mondatokat, de olyan erősen nyomta a papírra, hogy a rostsálak szétnyomódtak. Gabi fogta, és befestette vele a körömöt. De mi fontos azon a mondaton, hogy protestánsok törtek a várba, és a császár alattvalóit kidobták az ablakon? Nem lett bajuk, ráestek egy

óriási trágyahalomra — ezt is aláhúzta az égimeszelő, mielőtt elvitték Kerepesre.

Ha sokat beszélnek, kizökkenenek — de az se jó, ha nincsenek jelen, vagy túl erős az illatszerük. Úgy nem megy. A testszag nem zavar. Akkor a legkönnyebb, ha úgy teszek, mintha az ötvenoldalas szabálykönyvet tanulmányoznám. A páráztató gép ügye még nincsen megoldva. Ott is vagyok, meg nem is, ha a szabálykönyvet bújom. Van, hogy rossz nyomon indulok, ilyenkor értékes percek mennek el azzal, hogy a készülődést visszabontsam, érvénytelenítssem, újrakezdek. Van, hogy nem ismerem föl, kibem mi rejtőzik, van, hogy magamat illetően is tévedek. A legfontosabb a léprecsalás. Annak jól kell mennie: a jó léprecsalás fokozatos, a jó léprecsalásban minden pillanat a megtevesztésig hasonlít az előzőhöz. Vagy én vagyok léprecsalva, vagy a másik, de léprecsalás nélkül nem megy. A második legfontosabb a kiszolgáltatottság. A másik ember akaratának kiismerhetetlensége köt gúzsba. Vagy a saját reakcióim kiszámíthatatlansága köt gúzsba, biokémiai folyamatok rabszolgája vagyok. És nem lehet túl sokszor gondolni valakire, az újdonságra hamar immunis leszek. Általában már a második alkalom is csak halovány utánzata az elsőnek. Unalmas, erőtlén. Zóval csak egyetlen egyszer sikerült, sietve, kutyafuttában, mert megzavartak. Az egyik Gabival is csak egyszer sikerült, régen. A másik Gabival meg a mérleges férfival, akinek cukorbeteg a felesége, kétszer is. Ha megzavarnak, akkor utána csak ülök, és teszem a dolgom. Ülök a nedveimen. Az átváltozás az érdekes: ahogy egy lány, lassú ember haragra gerjed, és ahogy felismeri, hogy ami benne eleven, az állatias, ami emberi, az viszont halott vagy meg akar halni. Zóval az volt a baj, hogy nem tudott jól lépre csalni. Átláttam rajta, mint a vízfóraló hőálló üvegén, ahol az ürmértékek rovátkái vannak. Az egyik Gabi pedig túl sokat nevetett: még akkor is mosoly bujkált a szájszegletében, amikor fel akartam térképezni, hogy hol a határ, és az ujjamat az ánusza bejáratára tettem. A másik Gabiban volt valami körmönfontosság. A rádiós nőnél sosem tudtam, mikor viccel, mikor mond valamit komolyan. Mint mikor a Sobieski utcát betűzni kezdte. A reklamációját követően két alkalommal láttam az áruházban. Egyszer utánamentem. Utánalapakodtam egész az itálrészig, de aztán rájöttem, hogy nincs értelme az ilyesminek. Ha észrevesznek, azt hihetik, akarok tőlük valamit. Visszamentem a pulthoz, és megállás nélkül robotoltam estig. Nincs értelme utánuk menni, nincs értelme visszacsinálni egy átváltozást.

Mennyi itt a párna! Van, aki nem érti. Antiallergén, pamut-hatású műbársony bevonattal, skótkockás mintával, melegítőszálakkal a varrások alatt. És mind felfújható. Kicsi, közepes és nagy, utazóknak gyufáskatulya méretű. A leggyakrabban a szelep mondja fel a szolgáltatást. Van, hogy a melegítőszál török meg, van, hogy a mintázat kezd körömnny plakkokban leperegni. Az egyik vevő azt mondta, hogy álmában belélegzett a skótkockából egy darabot. Érti, hogy letapadt, ott van a légszövén. Minden

rossz, mondja. Mindent úgy gyártanak, hogy elromoljon. Gabi az ilyen hisztérikáktól ideges. Meccsel velük, amit nem lehet. Nem szabad káromkodni, játszázni, vetélkedni, nekünk itt nem karakterünk van, hanem státuszunk — ezt betanításkor mondta lompos Ili néni. Ő régebben a gyerekmegőrzőben dolgozott, de nem bírta idegekkel.

A vásárlók háborítatlanul szeretnének aludni, félnek az atkáktól, a hidegtől, a vérszívó állatoktól, ezért a konténerekben párnából, lábmelegítőből és elektromos szűnyogriasztóból van a legtöbb. Dunát lehetne velük rekeszteni. A felfekvés elleni felújható ágybetét a legnagyobb konténerben sem fér el. A nagy terjedelmű árukat haladéktalanul hátra kell vinni. Leadni, lepapírozni, sietni vissza. Egy kilométer séta nyújtott lépésekkel a csúszós kövön. Mindig akkor kapunk nagy terjedelmű árukat, amikor fél másodpercre sem lehet megállni.

Birkózni ezekkel a monstroomokkal. Rossz cipőkben állni végig a napot, papucsokban. Viaskodni hisztérikákkal, nyelni. Csúszkálni a kövön: ha nedvesség éri, jégpályává változik. Hagyni, hogy idegenek a hónom alá nyúljanak, ha hanyatt vágódom rajta, mint a múltkor, hogy valaki tévedésből még a MET-et is kihívta.

Kiugrottam apámhoz a parkolóba. Kedd délután volt, nélkülem is megvoltak a deszkben. Járt a motor, hogy ne fájzanak. Beszélgettünk, néztük a járókelőket. Apám almát hozott a te-lekről. Négyet adott, hogy Zónak és a két Gabinak is jusson. Sokat hallott róluk. Hármat betettem a formaruhám oldalzsebébe, egyet megettem ott, a kocsiiban. Apám kérdezte, kezet mostam-e, adott antibakteriális kendőt. Hagyjál már, mondtam. A lábamra akart teríteni egy plédet. Azt hiszi, cukorból vagyok.

Elővett egy fényképet a legutóbbi *végtelen családi összejövetel*től. Szereti apám a rokonait, csak zavarja, hogy folyton folyvást a már nem élő családtagokról beszélnek, öröklődő dolgokról meg anyagról. Minden alkalommal ugyanazokat a történeteket mesélik el. Fordítsd meg a képet, mondtam apám. Láttam, hogy a fotó hátoldalát az összes rokon aláírta: a nagynéném, a fiai, a fiai felesége meg a két kicsi. Volt, aki szívecskéket biggyesztett az aláírása mellé, volt, aki felkiáltójelet, többet. Az unokahúgaim ormótlan, dülöngélő betűkkel írtak. Nem érttem, minek ennyi felkiáltójelet egy fotóra. Meglepett, hogy a legkisebb unokatestvérem már iskolába jár. Akkor azért írhatna szebben. A nagynéném lerajzolt hátulnézetből egy elefántot, ormánnal, füllel meg fenékkal. Apám húga tanár, matekszakos. Nem tud mást rajzolni, csak elefántot.

Apám megmondta a rokonoknak, hogy a munkahelyi elfoglaltságaim miatt nem lehetek ott. Nem baj, kérdezte. Ez volt a harmadik családi összejövetel, amin nem voltam jelen. Jól fogadták, mondtam, de most azt kérdezik, nincs-e szükségem valamire. Ideges lettem. Apa, ugye nem jönnek ide? Ugye megmondta nekik, hogy ez egy munkahely, és ugye nem küldenek rántott húsokat? Mi itt mindent megkapunk, Apa. Van kávéház, langallósok, tréning! Egyszer, vasárnap éjjel, zárás

után, a gyerekmegőrzőbe is beengedtek. A biztonsági őrök az üvegfalnak támaszkodva nézték, ahogy felcsimpaszkodunk a hálóra, a szivacsmedencébe vetjük magunkat. És újra. A biztonsági őrök lefénnyépezték minket, elküldték Zó telefonjára a képeket. Zó kirakta a netre, nézd meg, Mutasd csak meg nekik.

Apám kiugrott a kocsiából, bevágta az ajtót. Dühösen járt föl-alá a langallósok kocsija mögött. Beleöklelt a telefonfülke oldalába, belerúgott az autó kerekébe. Pedig azt reméltem, aznap is lesz féktelen száguldozás. Kiszálltam a kocsiából, eldobtam a csutkát. Odaintettem apámnak, és mentem. Ezt a napot ő szúrta el.

Az áruház ajtaja lassan pumpálta ki magából az embereket, a vásárlók közé távolsági buszhoz siető kollégák vegyültek. Megérkeztek az esti takarítók. Alvállalkozó hozza-viszi őket egy Pest környéki településről. Hordágyon toltak ki egy gázpalackot. Az almákat a pult alatti fachok egyikébe tettem. Ott tartjuk az egymásnak szóló üzeneteket. Ezek az almák, mondtam, bio almák. Ha apám vicces kedvében van, azt szokta mondani a rokonoknak, hogy kizárólag a könnyeivel öntözi őket. Gabi megjegyezte: szimpatikus ez a vásárló, örül, hogy jól kijövök vele. De azért ne hagyjam, hogy ideszokjon. Este kiderült, hogy Zó is látta a kék kocsit hátul. Udvarol? Ūristen, mondtam, nem, de-hogy. Nincs hét, hogy ne látná a kék kocsit. Tartsd a távolságot, mondtam. Tartom.

Furcsa elgondolni a lányokat az áruház előtti időkben. Amikor Gabi idekerült, egész nap aknakeresőzött. Zó mesélte. Még el se ment a vásárló, ő már nyúlt az egérért. És azt szerette, ha aknára lép. Felhúzta a hangot maximumra, hogy hallja is a robbanást, ne csak lássa. Állítólag már a szomszéd pultnál is nézegettek, hogy mi ez. Zó volt, aki segítette Gabinak leszokni az aknakeresőről. Kimásolták egy fájlba a játék hangjait, ez volt az első lépés. Ha nem volt ügyfél, az MP3-lejátszóján hallgatta a robbanásokat. Ment hátra, dohányozni, közben aknák robbantak a füleiben. Ugyanez pisilés közben. Aztán felvettek engem meg a másik Gabit, és összeállt a négyes fogat. Zót akkoriban nevezték ki a deszk főnökének. Az aknakeresős Gabinak is könnyebb lett aztán. Elköteleződött, mondtam.

Furcsa elképzelni Zót egyetemistának. Állítólag kockás ingeket hordott, nem May's Hoone-holmikát. Finnszakos volt, mert az anyja finn. Egyszer mutatott valakit az áruházban, aki az anyjára hasonlít: egy vöröses, izgága nő, aki futólépésben nyargalt a kosara mögött. Egy igazi hebrencs, amilyenek a nagyon vékonyak. Arra gondoltam: jó volna kifordítani önmagából, rátenyerelni picit az izgágaságára, ráakaszkodni nehezéknak, koloncnak. Aztán várni, mit talál ki, milyen praktikákat, hogy megszabaduljon tőlem. Kértük Zót, hogy mondjon valamit finnül. Elénekelte egy finn kiszámolót, és neveltünk. A mondóka aztán órákon át ki se ment a fejünkből. Este megkértük Ili nénit, hogy kapcsolja be a rádiót, különben megőrülünk. Túlóra, kicsinyeim, kérdezte. Muszáj, mondtam Zó. A főnökséget nem az emberbaráti könyörület hajtja, hanem a profit. Zó úgy tudja ezeket a mondatokat mondani, mintha őt a könyörület hajtáná.

Aztán Ili néni rádióját hallgattuk, hogy estére csönd legyen a fejünkben. Zenét adtak vagy erdőtüzekről beszéltek.

Előleget kellett fölvennem. Zó ellenezte, de azért aláírta az engedélyt. Emberileg ellenezte, főnökként támogatta. Nézttem a szignót: Zó csak a vezetéknevét kanyarította oda, a kezdőbetű vízszintes nyúlványa hosszan a második betű fölé tornyosodott, mint az esővető az áruház gazdasági bejárata fölé.

Minden nap lekérdeztem az egyenleget. Még éppen apám születésnapja előtt érkezett meg a pénz, rohantam hátra, a műszaki osztályra. Csalódás volt, hogy a munkatársi kedvezmény nem vonható össze más engedményekkel. Megkértem valakit, hogy segítsen a hordozható légkondicionálót beemelni a kosárba, aztán beálltam a pénztári sorba. A hetes kasszát választottam. A pénztáros kolléga látta a kitűzőmet meg a formaruhát. Új munkatárs volt: egy széles arcú férfi, akinek az orrcimpája olyan vastag, mint a pozsgás növények levelei. Ha kicsit lassabban halad a sor, talán nem akadok el annál a pontnál, hogy a gőzfürdőben hozzám döngöli magát a víz alatt. Azt hiszi a vén kujon, hogy nem veszem észre. Nem fog tudni leigázni, ha nem vállalja föl a helyzetet. Lepecsételtettem a garancialevelet, a futárszolgálat deszkjénél pedig bediktáltam apám címét. Betűzni kellett. A panelban elviselhetetlenek a nyarak. Szegény apám nedves konyharuhát csíptet a ventilátor elé, aztán ott ácsorog előtte csukott szemmel, szétvetett karral, lobogó hónaljszőrrel. Amikor kiderült, hogy a munkatársi kedvezmény nem érvényes a szállításra sem, előntött a harag. Ūgy éreztem, évek óta átvág-nak, az orromnál fogva vezetnek. Ez egy külsős cég, csitított a futárszolgálat diszpécserre. Ha valakivel összerúgom a port, onnan nincs visszaút. A harag nehezebb, mint a kő, a harag lehúz valahova, ahol csak harag van, és a MET is tehetetlen.

Amikor apám megkapta a küldeményt, fölhívott a megbeszélte módon. Küldött egy SMS-t, és kiszaladtam a telefonkészülékhez. Langallóért megyek, füllen tettem a többieknek. Apámat az érdekelte, hogy milyen pénzből vettem a légkondicionálót, szerintem azt gondolta, hogy loptam. Zó adott rá kölcsön, hazudtam. Nem nagyon hangos, kérdeztem. Egyáltalán nem, felelte apám ellágyulva. Tudtam, hogy sosem vallaná be. Apa, mondtam, erre a légkondicionálóra még sosem volt panasz. Két éve áruljuk, de még egyetlenegy sem hoztak vissza. Elképzeltem őt, ahogy reggel kigurítja a hálószobából a nappaliba, este meg vissza, át a két centi magas küszöbön. Azt is gondolhatja, hogy olyan, mint egy beteg rokon, akit óvni kell. Valaki, akit egyre kevésbé lehet egyedül hagyni: sajognak a csontjai, vizelettartási problémái vannak, folyton csak emelyeg, és nem mehet napra. Boldog születésnapot, mondtam. Örömmel töltött el, hogy apám szemében megnőtt Zó ázsiója. Büszke vagyok rá, hogy együtt dolgozunk, mintha egy kicsit az én érdemem volna.

Zó berúgott. Éppen ő. Épp csütörtökön, mikor legnagyobb a feszültség. Reggel berendelték a Salgótarjáni útra, kora délután pedig már kapatosan érkezett. Volt két óra, amikor nem vett

fel telefont, nem válaszolt üzenetekre. Sosem gondoltam volna, hogy épp nála fog elszakadni a cérna. Délután háromkor fedeztük fel az üvegét a zöld konténerben. Valami tömény, áruházi. Az ilyesmit mi korábban sem szerettük. Vodkanarancsot, sört, boros kólát ittunk az áruház előtti időkben, női italokat. Kiderült, hogy a bankettünkön mindannyian hánytunk.

Zó az italtól megváltozott. Ő akart intézni mindent. Gabinak a fülebe súgta, hogy „szép vagy”. Félünk, hogy összetör valamit, vagy lebukik a főnökök előtt. Rohadt tegezés, mondtam. Gabi kivette Zó kezéből a tollat, én észrevétlenül odébb gurítottam a széket, amin ült. A másik Gabi szóval tartotta, amíg felvettük a soron következő ügyfél adatait. Távirányítós te-rep-járót kaptunk, amiben fegyverekkel felszerelkezett vadászok ültek. A fegyver a combjukon pihent. Amikor próbaképpen bekapcsoltuk, véletlenül sem arra indult, amerre mi akartuk. Zó idétlenül vihogott mindenem: a cikkszám egyezett Gabi névnapjának a dátumával.

Hátrakísértük Zót a raktárba. Lefektettük egy textilhalomra, ahol az MH-pecsétes szennyesek gyűltek. Fehér lepedők feszítő-gumival, vízzáró derékaljak, párnahuzatok, rajta pedig ott fekszik Zó a piros May's Hoone-pulóverében, mint egy szétterdelt pipacs. Magára hagytuk. Azt reméltük, hogy pár óra alatt kialus-sza. Mire visszaértünk a deszkbe, a sor elért a patikáig. Az egyik Gabi mondja: sorból is van jó- meg rosszindulatú. A deszkünk előtt általában jobb a hangulat, mint a kasszáknál kigyózó sorokban, de a vásárlók most egymást okolták. Hárman szolgáltuk ki őket, hogy lecsillapodjanak, gyorsan haladtunk. Amikor Zó visszatért hozzánk, gyűrött volt a pulóvere, archőren valami párnahuzat gombsorának a lenyomatát viselte. Büntudatos képpel sündörgött a nyomunkban. Fénymásolt, a kezünk alá dolgozott, óránként hozott kávé.

Napokig csak kóvályogtunk. Az esetről nem beszéltünk. Volt valami vészjósló abban, hogy hárman, Zó nélkül is a helyzet urai maradtunk.

Az átrium üvegpulája nyalábokba gyűjtötte a fényt: nyalábokba gyűjtötte és az acélramákon egyenetlenül szétfolyatta. A kosarak piros fogantyúján felszikrázott a reklámfelirat. A vásárlók hunyorogva léptek az áruházba, a parkolóban félvakon tapogatták a tantuszaikat. Az alpinisták ezúttal éjjel jöttek, a takarítóknak nem volt idejük föl takarítani a galambürüléket. Gabival kiszöktünk egy-egy pohárral a parkolóba, a napra. Ahol máskor apám kék autója parkolt, most úthenger egyengette a talajt. Távolság munkagépek várakoztak, földnek támasztott markolóval. A telefonkészüléket, amin apám szokott hívni, kikötötték, de a fülszó még állt. Féltem, hogy apám aggódni fog, ha pedig aggódik, meglátogat.

Gabival megbeszéltük, mi várható. Leültünk a földre, háttunkat a langallós kocsinak támasztottuk. Azt mondták, új szárnnyal bővítik az áruházat. Hozzátdandak egy kertészeti osztályt. Lesz egy füves-háncsos rész, mesterséges mikroklímával, hogy télen se fagyjanak meg a növények. De akkor a langal-

lósoknak menniük kell, és lehet, hogy minket is áthelyeznek. Számolnunk kell vele, hogy szétrobbantják a négyes fogatot. Verebek csipegettek a langallósok kukáiból. Úgy láttuk, a madarak nem a feltételre, hanem a tésztára utaznak. Gabinak egyszer csak eszébe jutott, hogy óvodás korában rálépett egy napos csibére — később már erről beszélgettünk, nem az áruházzal. Gabi falun nőtt fel. A szülei állatokat tartottak, két talajvizes holdon termesztettek takarmánykukoricát. Gabi nagymama hanyatt vágódott a száradni kiterített dión, de karcolás nélkül megúsza. Ott voltak ilyen szép, napos októberdelutánok, falun, ezt mondta legalábbis. Meg hogy az állatok miatt a halál meg a szex természetes.

Rajtakaptak minket, és visszavartak az áruházból. A napbarnította arc nem illik a formaruhához, az áruház bazársorán megnyitott bronzáriumba sem járhatunk. Ahogy kell, Zó arca is sápadt. Ha leburnulna, nem érvényesülne a May's Hoonepulóverek színe. Az átrium üvegkupoláján az alpinisták spatulája folsértette az UV-szűrő fóliát, megkaristolta a több mázsányi hó súlyára kalibrált törhetetlen üveget.

Mikor már azt hittük, megúsztuk, beállított a páráztató gépes ügyfél örökös. Egy drabális nő üres kézzel: rögtön tudtam, hogy baj van. Köszönt, bemutatkozott. Őszinte részvétem, mondtam. Ő megkerülte a pultot, és egyenesen a konténerekhez törtetett. A mi deszkünkben nincs pánikgomb, mivel nem kezelünk pénzt. Gabi lélekszakadva szaladt Zóért. Siess, siess. Sehol egy biztonsági őr, sehol nincs lompos Ili néni. Bénultan, leforrázva álltam, és néztem, ahogy a nő pakolászik. Nyúltam volna az ötvenoldalas szabályzatért, de előző héten visszakérték a szomszéd pultból.

A nő fölrakta a legkisebb konténert egy székre. Nem merem rászólni, csak annyit mondtam halkán, hogy asszonyom. Ami megtetszett neki, bedobálta a sporttáskájába: egy diszkment, egy digitális lázmérőt, egy elektromos derékmelegítőt, egy programozható gyógyszeradagolót. Azt hihette, hogy ezt mind a páráztató gépes nő hagyta itt, nekem pedig nem volt bátorságom, hogy ellenszegüljek. A nő átböngészte a középső tárlót is, a zöldet. Volt benne egy felfújható párna. Rossz a szelepe, mondtam, de a nő rám se hederített. Magához ölelte a párnát, beletemette az arcát, szagolgatta és csókolgatta, közben rázkódó vállal sírni kezdett. Módszeresen átkutatott mindent. Átvizsgálta a cseresznye színű konténert, a legnagyobbat, ellenőrizte a pult alatti fachokat. Kihúzogatta a fiókjainkat, kulcsot kért, hogy benézzen a széfbe. Egyedül a páráztatót nem kereste. Nem érdekelte, mi van vele, nem kérdezett róla semmit, nem akarta jegyzőkönyvben rögzíteni az esetet. Nem értettem. A vásárlók reakciói néha kiszámíthatatlanok.

Mire Gabi megérkezett Zóval, a nő már végzett. Vállára vetett sporttáskával indult a bejárat felé. A pult túloldalán megtorpant, és hátrafordult: ti is meg fogtok halni, mondtam, mikor már azt hiszitek, minden jóra fordult, mind meg fogtok halni. Rohadt tegezés, jutott eszembe. Haragudtam Zóra, hogy semmit nem csinál, semmit nem mond, csak áll ott, mint én meg a két Gabi, mint

bármelyik munkavállaló. Pedig részt vett egy pszichotréníngon a Salgótarjáni úton. Konfliktuskezelést, „megküzdési módok”-at oktattak nekik. Kört formáltak a székekből, és vásárlókról, panaszosokról meg kiégettségről beszéltek. A szünetben picit Duranszendvicseket ettek: baguette-katonákat sertéspárizsival.

Levonult a nappali műszak. Vannak az örök közt, akik nem öltöznek át, az őrző-védő cég éjkék zubbonyában vegyülnek el a járókelők közt. A rosszul szabott egyenpantallóban a nők feneké téglalap alakú. A kutya láncra fűzve ugat hátul. Az éjjelre beosztott biztonsági örök közül az egyik a kameraszobában gubbaszt, a másik komótos léptekkel járja körbe az épületet. Cirkál. Ha a kutya láncra hozzáér a tálhoz, amiből naponta kétszer enni kap, fémesen zörög. Kísérteties hang. A kutya nagyokat fingik az áruházi állateledeltől. Az örök beszél a walkie-talkie-n, hogy fingik a kutya. Hallom, hogy a másik őr, aki a kameraszobában gubbaszt, épp aknakeresőzik, hallom az aknarobbanást. Nem, nem: csak a lánccsörgést hallhatom. Visszabontom, újakezdem az egészet. Minél valóságosabbak az előkészületek, annál félelmetesebb a folytatás. Fekszem a szivacsmedencében, ahol nappal a vásárlók gyerekei játszanak. Hallom a biztonsági őr lépteit. A világítás harminc százalékon. Az örök ruhája nem éjkék, hanem éjfékete: fekete vászonzubbony a készenléti egység fluoreszkáló zöld betűivel. Valami irritálja a nyálkahártyám, a légszövem, kaparja a torkom. Tüsszögöm kell, nem bírom visszatartani. Rettegek a lebukástól. A félelem nem atomnyi egységekre bontja a pillanatot, hanem végtelenségig oszthatókra. Az az őr leplez le, amelyik a kamerateremben teljesít szolgálatot, egy nő, akinek téglalap alakú a feneké. Meglát, amikor kirobban belőlem a tüsszögés, és megárandulnak a színes szivacsablák a hátamon. Fogás van, mondja a partnerének. A MET emberei olyanok, mint a katonák, vagy mint mi a deszkben: akkor van munkájuk, ha baj van. A bajjal dolgoznak, várják, szomjaznak, hogy baj legyen. Megzörrennek a csipszes zacskók az édességes részlegen. A háztartási áruk csomagolása, a celofánok, a visszapapírok lélegeznek. Közelednek a férfi léptei, a távolság sosem fogy el. Talán ő is fél. Nem tudhatja, ki rejtőzik a gyermekgőzben. Minél jobban fél, később annál kíméletlenebb lesz. Megáll a szivacsmedence szélén, ahol a szülők szoktak, mikor a gyerekeiket keresik. Ki van írva, hogy belépés csak zokniban. A szivacsdarabok majdhogynem túlcsondulnak a peremen. A biztonsági őr letámasztja a tenyerét, a medencébe ugrik. Az adóvevőt a mellzsebére tűzi. Acélbetétes bakancsát nehezen emelgeti a szivacsablák között. Jól látja, hol lapulok, rögtön látja. Izegnek-mozognak rajtam a düllendő szemű gyerekek örömeire színesre festett szivacsdarabok. Zizeg egy neon. Kattan a zseblámpa tolókapcsolója. Az őr lábbal tisztázza a területet, lábbal rugdalja szét a fedezékem. Megvagy, aranyoskám. Zsizseg az adóvevője. Előbb tudtam, hogy azt fogja mondani, aranyoskám, mint azt, hogy nem éjkék, hanem éjfékete a ruhája. Ha végül bebizonyosodna, hogy jobb, ha ő ül a kameraszobában, s inkább a nő és ki a szivacsok alól, akkor vissza kéne csinálni mindent. Vissza kéne fejtenem az egészet addig a pontig, hogy az őrző-védő cég emberei

magukon hagyják a fekete munkaruhát. Tudják, hogy tekintélyt kölcsönöz nekik — eddig. A biztonsági őr fél kézzel ragadja meg a grabancomat. Iszonyodva gondolok rá, hogy az áruház tartós fogyasztási cikkeivel tartja karban a testi erejét. Az örök húszkilós kristálycukros zsákokkal edzenek. A távolsági buszmegálló és a munkavégzés helye közt minden őr neveltséges és furcsa alak, az örök csak éjjel félelmetesek. A férfi talpra állít, és nekidönt a medence peremének. A nő az adóvevőn instruálja. Mindent lát a kameraszobából, ami lényeges. Hallom az adóvevő hangszóróján, hogy megreccsen a széke. Az épületriesztó központi egysége másodpercenként csipog. Az állatkereskedésben éjszakázó rágcsálók fűrészpont kotornak a vizeletre. Az őr kiültet a partra, a csuklómát tartja. A nő a kameraszobában mást szeretne. A férfi határozott mozdulatokkal a hátamra fektet. Gyengéd, hogy aztán nagyobb legyen a kontraszt. Az előkészületek tébolyító lassúsággal folynak, a háttérben az épületriesztó másodpercenként, a szívverésem ritmusában csipog. Néha felgyorsul, néha kimarad. A férfi fölhajtja a formaruhát, kibújtat belőle. Leterít valamivel. Lukas, ujjatlan, neonzöld anyag. Elrendezi a lukat, nem mindegy, hova esik. Fertőtlenítőszag. A nő csalódott, indulatos. A férfi talán elrontott valamit. A fülem hallatára vitatkozni kezdenek. Képtelenek megegyezni, mi legyen velem. A nő a kutya mellett foglal állást, a férfi az emberi erő mellett, azt hiszem. A férfi elkábít, hogy ne lehessenek fültanúja a vitának, szájmazskot tart az arcomhoz, közben azt mondja, lélegezzek mélyeket. Ha nem tudnak megegyezni a részletekben, vagy ha elvesztem az eszméletem, újra kell kezdenem az egészet. Még hallom, hogy lábak surrognak a kövön, nejlonpapucsok csörögnek. Többen vannak, ez meglep. Mindenki tudja a dolgát, az acélbetétes cipőkre húzták rá a papucsot. Az átrium kupoláján átdereng a hold, olyan, mint egy műtőlámpa. Vibrál a menekülő útvonalat jelző táblák egyike. Egy zöld nyíl, benne ember. Az állatkereskedésben megpendül egy kalitka rácsa. Szegény apám, gondolom. Azt hitte, hétvégére hazaengednek. Ha apám eszembe jut, vissza kell fejtenem a jelenetet addig a pontig, hogy a nappali műszak levonul, az őrző-védő cég alkalmazottai pedig reggel öttől este tízig neveltségesek. Koncentrálnom kellene. Minden erőmmel azon kellene lennem, hogy kimenjen a fejből, ami nem tartozik oda. Elhagy az erőm, nem érzem a kezem. A test készsége felpuhítja a nyálkahártyákat, az ernyedte üregek bárminek a fogadására készek, de nincsen bennem semmi más, csak munkavédelmi rendelkezések, szegény, fogyasztóvédelem. Látok egy jelenetet: valaki hanyatt vágódik a száradó diókon, kifut alóla a lába. A készülődés lassú, de az átváltozás egyetlen pillanat. Eddig így volt. Az őr gurulós kocsit húz magához: praktikáihoz fémes hangú, gyorsan hűlő eszközökre lesz szüksége. A fertőtlenítő tubus szenzoros érzékelője szaggatottan adagolja a baktériumölő folyadékot. A gépeket emberekről mintázták, a működésük ezért állatias. Valahol a vásárlótérben egy felfújható játék, labda vagy matrac szelepe sziszeg. Fújtat, mint valami lélegeztető készülék, visszaszolgáltatja, amit nyitvatartási időben a vásárlók a tüdejükből köpködtek bele. A lépreccsalás meg az átváltozás egy pillanat műve lesz. Átváltozik, aki lépreccsal, és akit lépreccsalnak, az is.

